

18

Trečiadienis, spalio 26 d.

– Nesuprantu, – tarė Koršas. – O kaip Štreicheris ir jo šutvė? Mes vis dar juos tiriamo ar ne?

– Taip, – atsakiau, – bet kol gestapo žvalgyba nepametės mums ko nors įdomaus, mes mažai ką galim nuveikti šiuo reikalu.

– Tai ką mums daryti, kol tu rūpinsiesi našle? – paklausė Bekeris, kuris vos laikėsi nenusišypsojęs ir šitaip galbūt mane suerzinęs. – Tai yra nekalbant apie gestapo pranešimų tikrinimą.

Nusprendžiau per daug jautriai nereaguoti – tai savaime būtų sukėlę įtarimą.

– Koršai, – pasakiau, – noriu, kad sektum gestapo tyrimą. Beje, kaip tavo žmogui sekasi su Fogelmanu?

Jis papurtė galvą.

– Nedaug ką galima pranešti, pone. Tas Fogelmanas beveik neišeina iš biuro. Nekoks seklys, jeigu norit žinoti mano nuomonę.

– Matyt, – pritariau jam. – Bekeris, noriu, kad rastum man mergaitę.

Jis nusišypsojo ir pažiūrėjo į savo bato nosį.

– Tau tai neturėtų būti pernelyg sunku.

– Kokią nors ypatingą mergaitę?

– Kokių penkiolikos ar šešiolikos, šviesiaplaukę, mėlyną, VMS narę ir, – pridūriau, – pageidautina skaisčią.

– Paskutinis reikalavimas gali kelti keblumą, pone.

– Ji turės būti labai drąsi.

– Ruošiatės panaudoti ją kaip prievilą, pone?

– Mano manymu, tai geriausias būdas tigrui sumedžioti.

– Tačiau kartais ožka sudraskoma, pone, – įspėjo Koršas.

– Kaip sakiau, mergaitė turės būti labai drąsi. Noriu, kad ji žinotų kuo daugiau. Jeigu rizikuos gyvybe, jai derėtų žinoti, kodėl tai daro.

– Kur konkrečiai tai darysime, pone? – paklausė Bekeris.

– Tu man pasakyk. Pagalvok apie keletą vietų, kur mūsų ieškomasis galėtų ją pastebėti. Tokių, kur mes galėtume ją stebėti, o patys būti nematomi.

Koršas susiraukė.

– Ko tu nerimauji?

Jis lėtai su pasidygėjimu papurtė galvą.

– Man tai nepatinka, pone. Panaudoti mergaitę kaip jauką. Tai nežmoniška.

– Ką siūlai naudoti? Sūrio gabalą?

– Kokioje nors svarbioje gatvėje, – balsu svarstė Bekeris. – Tokioje kaip Hohencolernų prospektas, tik judresnio eismo, kad tikimybė, jog jis ją pamatys, būtų didesnė.

– Kalbant atvirai, pone, jūs nemanote, kad tai šiek tiek rizikinga?

– Žinoma. Bet ką mes iš tikrųjų žinom apie šį šunsnukį? Vairuoja mašiną, vilki uniformą, kalba austriška ar baviška tarme. Visa kita – vien spėlionės. Neturiu jums abiem priminti, kad mums baigiasi laikas: kad Heidrichas davė man mažiau negu keturias savaites šiai bylai išaiškinti. Mums reikia nusigauti arčiau tikslo ir padaryti tai turim greitai. Vienintelė išeitis – imtis iniciatyvos ir parinkti jam kitą auką.

– Bet mums gali tekti laukti visą amžinybę, – tarė Koršas.

– Nesakiau, kad bus lengva. Medžiojant tigrą gali tekti miegoti medyje.

– O toji mergaitė? – paklausė Koršas. – Nesiūlote laikyti jos ištisą parą, tiesa?

– Ji galėtų tai daryti po pietų, – tarė Bekeris. – Po pietų ir pavakare. Nesutemus, kad užtikrintume, jog jis pamatys ją, o mes jį.

– Pradedi suprasti.

– O kuo čia dėtas Fogelmanas?

– Nežinau. Turiu nuojautą, ir tiek. Gal ji nieko neverta, bet aš tiesiog noriu patikrinti.

Bekeris nusišypsojo.

– Policininkas retkarčiais turi pasikliauti nuojauta, – tarė.

Pažinau savo paties entuziazmo nekeliančią retoriką.

– Aš dar padarysiu iš tavęs seklį, – pasakiau jam.

Ji klausėsi savo Džilio¹⁴ dainavimo iš patefono plokštelių godžiai kaip žmogus, kuris tuoj apkurs, pati kalbėjo ir iš manęs reikalavo kalbėti ne daugiau kaip geležinkelio bilietų kontrolierius. Iki šiol supratau, kad Hildegarda Šteininger uždara ne ką mažiau negu parkeris, ir nusprendžiau, jog jai labiau prie širdies vyras, kuris tariasi esąs ne daugiau kaip tuščias rašomojo popieriaus lapas. Vis dėlto, kad ir kaip ji elgėsi, man ir toliau atrodė patraukli. Man užkliuvo tai, kad jai pernelyg rūpėjo jos auksinių plaukų atspalvis, nagų ilgis ir dantų, kuriuos nuolatos valėsi, būklė. Pernelyg tuščia ir savanaudiška. Jei jai leistų pasirinkti, įtikti sau pačiai ar kitam, ji būtų tikėjęs, kad įtikdama sau visus padarys laimingus. Jos manymu, įsiteikdama sau ji beveik neabejotinai įsiteiks aplinkiniams. Jai tai nekėlė jokių abejonių, kaip ir tai, kad gydytojui plaktuku sudavus į girnelę paciento koja trūktelės.

Likau jos bute šeštai nakčiai ir kaip visada ji pagamino beveik nevalgomą vakarienę.

¹⁴ Beniamino Gigli (1890–1957) – italų operos dainininkas.

– Galite nevalgyti, – tarė ji. – Niekada nebuvo gera virėja.

– Aš niekada nebuvo geras vakarienės svečias, – atsakiau ir suvalgiau beveik viską, tik ne iš mandagumo, bet todėl, kad buvau alkanas, o apkasuose išmokau nebūti per daug išrankus maistui.

Dabar ji uždarė patefono spintelę ir nusižiovo.

– Einu miegoti, – pranešė.

Mečiau į šalį skaitomą knygą ir pasakiau, kad irgi einu gulti.

Pauliaus miegamajame kelias minutes studijavau ant sienos prismeigtą Ispanijos žemėlapi, rodantį Kondoro legiono¹⁵ laimėjimus, paskui išjungiau šviesą. Atrodė, kad tuo metu kiekvienas Vokietijos moksleivis norėjo būti naikintuvo pilotu. Kaip tik taisiausi gulti, kai pasigirdo beldimas į duris.

– Galiu įeiti? – paklausė ji nuoga lūkuriuodama tarpduryje.

Valandėlę ji tiesiog stovėjo, įrėmintą iš koridoriaus sklindančios šviesos it kokia stebuklinga madona, beveik tarsi leisdama man įvertinti jos proporcijas. Įsitempusia krūtine ir kapšeliu žiūrėjau, kaip grakščiai ji artinasi prie manęs.

Jos galva ir nugara buvo mažos, užtat kojos tokios ilgos, kad atrodė sukurta genialaus konstruktoriaus. Viena ranka ji užsidengė savo lytį, ir tas mažytis drovumas nepaprastai mane sujaudino. Trumpai jį leidau, kol žiūrėjau į apvalias, paprastas krūtis. Jos buvo su mažais, beveik nematomais speneliais, tobulų nektarinų dydžio.

Pasilenkiau į priekį, nustūmiau į šalį tą kuklią ranką, paskui, suėmęs už glotnių šonų, prispaudžiau lūpas prie švelnių plaukučių, dengiančių jos putę. Atsistojęs jos pabučiuoti, pajutau, kaip jos ranka nekantriai pasiekia mane ir susiraukiau, kai ji atitraukė varpos odelę. Judesys buvo pernelyg šiurkštus, kad būtų mandagus ar švelnus, tad atsakydamas pastūmiau ją kniūbsčią ant lovos, prisitraukiau vėsius sėdmenis prie savęs ir pakreipiau ją į man tinkamą padėtį. Ji sušuko tą akimirka, kai

¹⁵ Vokietijos karo aviacijos dalinys, dalyvavęs Ispanijos pilietiniame kare.

įėjau į ją, ir ilgos jos šlaunys nuostabiai suvirpėjo, kai mudu vaidinome savo triukšmingą pantomimą iki audringos atomazgos.

Miegojome, kol aušra įslinko pro ploną užuolaidų audeklą. Pabudęs pirma jos nustebau pamatęs jos spalvą – ji buvo tokia pat šalta kaip jos veido išraiška pakirdus, kuri nė kiek nepakito, kai ji burna susirado mano varpą. O tada, apsivertusi ant nugaros, ji pasislinko lova aukštyr, padėjo galvą ant pagalvės, praskėtusi šlaunis, kad matyčiau, kur prasideda gyvybė, tad aš vėl lažiau ir bučiavau jai ten, prieš supažindindamas su visu savo aistros diapazonu, taip spausdamasis į jos kūną, kad pamaniau, jog tik mano galva ir pečiai išliko nepraryti.

Galiausiai, kai abu visiškai nebeturėjome jėgų, ji mane apsi-
vijo visomis galūnėmis ir pravirko, raudojo taip ilgai, kad išsi-
gandau, jog ištirps.

19

Šeštadienis, spalio 29 d.

– Maniau, pasiūlymas jums patiks.

– Gal ir patinka, tik duok man minutėlę jį sugromuliuoti.

– Bus negerai, jei ji tik sukiosis kur nors vien todėl, kad tai velnioniškai smagu. Jis tuoj pat užuos šūdą ir prie jos nesiartins. Viskas turi atrodyti natūraliai.

Linktelėjau galvą nelabai tuo įsitikinęs ir mėginau šypsotis Bekerio rastai VMS narei. Ji buvo neregėtai graži paauglė, bet nebuvo tikras, kas padarė Bekeriui didesnę įspūdį – jos narsa ar krūtys.

– Nagi, pone, juk žinot, kaip būna, – aiškino jis. – Tos merginos amžinai sukiojasi prie „Der Stürmer“ stendų gatvių kampuose. Jos jaučia banalų jaudulį skaitydamos apie žydų gydytojus, tvirkinančius apkerėtas vokiečių mergeles. Galvokit štai kaip. Jai ne tik kad nebus nuobodu, bet dar, jei Štreicheris ar jo žmonės tuo užsiima, jie greičiau ją pastebės čia, priešais vieną iš laikraščio stendų, negu kur nors kitur.

Nesmagiai jausdamasis spoksojau į įmantrų, raudonai dažytą stendą, tikriausiai sumeistrautą kokių ištikimų skaitytojų, su ryškiais šūkais, skelbiančiais: „Vokiečių moterys, žydai – jūsų prapultis!“ ir tris laikraščio straipsnius per du gretimais puslapiais po stiklu. Negana to, kad prašėm merginą pabūti prievilu, jai dar teks skaityti šitą šlamštą.

– Turbūt tu teisus, Bekeris.

– Žinot, kad aš teisus. Pasižiūrėkit į ją – ji jau skaito. Galiu prisiekti, kad jai patinka.

– Kuo ji vardu?

– Ulrikė.

Priėjau prie laikraščio stendo, kur ji stovėjo kažką niūniuodama.

– Žinai, ką daryti, Ulrike? – paklausiau tyliai dabar, kai buvau šalia, žiūrėdamas ne į ją, bet į Fipso karikatūrą su privalomu šlykščiu žydu.

Joks žmogus negali šitaip atrodyti, pamaniau. Jo nosis buvo sulig avies snukiu.

– Taip, pone, – atsakė ji žvaliai.

– Aplink gausu policininkų. Tu jų nematai, bet jie visi tave stebi, supranti?

Pamačiau, kaip ji linkteli galvą atspindžiui stikle.

– Esi labai drąši mergina.

Tada ji vėl ėmė dainuoti, tik garsiau, ir aš pažinau hitlerjugendo dainą:

Matom priešais plevėsuojant savo vėliavą,
Mūsų vėliava – tai amžius be vaidų,
Mūsų vėliava veda mus į amžinybę,
Mūsų vėliava brangesnė mums už gyvybę.

Grįžau prie stovinčio Bekerio ir įlipau į mašiną.

– Įspūdinga mergina, ar ne, pone?

– Tai jau tikrai. Tik žiūrėk, nekišk prie jos nagų, aišku?

Jis nutaisė kuo nekalčiausią veidą.

– Ką jūs, pone, negi manot, kad mėginsiu ją pakabinti?

Jis atsėdėjo ant vairuotojo sėdynės ir paleido variklį.

– Jei nori žinoti mano nuomonę, manau, kad tu iškrūstum savo prosenelę, – apsidairiau per vieną petį, paskui kitą. – Kur tavo vyrai?

– Seržantas Hingsenas – pirmame to daugiabučio aukšte, – atsakė jis, – o pora vyrų gatvėje. Vienas tvarko kapines gatvės kampe, kitas štai ten valo langus. Jeigu mūsų ieškomasis pasirodys, sučiupsim.

– Ar merginos tėvai apie tai žino?

– Taip.

– Labai pilietiškai pasielgė davę sutikimą, taip nemanai?

– Negali sakyti, kad jie taip pasielgė. Ulrikė jiems pranešė pasisiūlyusi į savanores norėdama pasitarnauti fiureriui ir Tėvynei. Ji pareiškė, kad būtų nepatriotiška mėginti jai sukliudyti, taigi jiems neliko kitos išeities. Ji valinga mergina.

– Įsivaizduoju.

– Be to, sprendžiant iš atsiliepimų, puiki plaukikė. Jos trenerio manymu, būsimoji olimpinė viltis.

– Tikėkimės, kad palis, jei kartais jai tektų mėginti gelbėtis plaukte.

Išgirdau prieškambarėje skambutį ir priėjau prie lango. Atidaręs persisvėriau pasižiūrėti, kas patraukė virvę. Net trimis aukštais žemiau pažinau Fogelmano galvą su ryškiai raudonais plaukais.

– Kaip gražu, – pagyrė Hildegarda. – Persisverti pro langą kaip kokiai žuvų pardavėjai.

– Ko gero, ką tik pagavau žuvį. Atėjo Fogelmanas ir atsivedė draugą.

– Tai gal nulipk ir juos įleisk, gerai?

Išėjau į laiptų aikštelę ir patraukiau svirtį – ji timptelėjo grandinę, ši atidarė laukujes duris. Žiūrėjau, kaip du vyrai lipa laiptais aukštyn netardami nė žodžio.

Fogelmanas įėjo į Hildegardos butą nutaisęs rimčiausią laidotuvių biuro savininko veidą, šitaip mane nudžiugindamas, nes sučiauptos lūpos neleido skliti iš burnos blogam kvapui. Su Fogelmanu atėjęs vyras buvo galva žemesnis už jį. Kokių trisdešimt penkerių, šviesiaplaukis, mėlynakis ir dvelkiantis

kažkokia rimtimi, net moksliskumu. Fogelmanas palaukė, kol visi susėdome, pristatė palydovą kaip daktarą Otą Raną ir pažadėjo netrukus papasakoti apie jį daugiau. Tada garsiai atsiduso ir papurtė galvą.

– Deja, man nepavyko rasti jūsų dukters Emelinos, – prisipažino jis. – Klausinėju visų, ko tik galėjau, ieškojau visur, kur tik įmanoma. Nieko nepešiau. Esu baisiai nusivylęs.

Kiek patylėjęs pridūrė:

– Žinoma, suprantu, kad mano nusivylimas – vieni niekai, palyginti su jūsų. Tačiau aš maniau, kad galbūt man pavyks aptikti bent kokį jos pėdsaką. Jeigu būčiau sužinojęs ką nors, kad ir menkiausią smulkmeną, kuri būtų padėjusi suprasti, kas jai nutiko, būčiau jautėsis turįs pagrindą pasisiūlyti tęsti savo tyrimą. Tačiau niekas neįkvepia man pasitikėjimo, tad veltui nešvaistysiu jūsų laiko ir pinigų.

Linktelėjau galvą pripažindamas, kad susitaikiau su esama padėtimi.

– Ačiū, kad esate toks atviras, pone Fogelmanai.

– Bent jau galite sakyti, kad mes stengėmės, pone Šteiningeri, – tarė Fogelmanas. – Neperdėsiu sakydamas, kad išmėginau visus įprastus tyrimo būdus.

Jis nutilo, atsikrenkštė, paskui atsiprašęs nusišluostė lūpas nosine.

– Dvejoju, ar siūlyti tai jums, pone ir ponia Šteiningeri, ir prašau nemanyti, kad juokauju, bet kai įprastos priemonės, kaip atrodo, negali padėti, tikrai nepakenks griebtis neįprastų.

– Buvau linkusi manyti, kad dėl to pirmiausia ir kreipėmės į jus, – šaltai pareiškė Hildegarda. – Įprastos priemonės, kaip jas pavadinate, buvo tai, ko mes tikėjomės iš policijos.

Nesmagiai pasijutęs Fogelmanas nusišypsojo.

– Nevykusiai pasakiau, – prisipažino. – Turbūt man derėjo kalbėti apie kasdienes ir ypatingas priemones.

Antras vyras – Otas Ranas – atskubėjo į pagalbą Fogelmanui.

– Ponas Fogelmanas nori pasakyti, kiek įmanoma subtiliau susidariusiomis aplinkybėmis, kad jums reiktų pagalvoti, ar nevertėtų pasitelkti mediumo paslaugų ieškant jūsų dukters.

Jo tartis buvo išsilavinusio žmogus, o greitakalbė – kaip Frankfurto ar jo apylinkių gyventojų.

– Mediumo? – pakartojau. – Turite galvoje spiritizmą? – gūžtelėjau pečiais. – Mes netikime tokiais dalykais.

Man knietėjo išgirsti, kaip Ranas mėgintų prakišti mums šį sumanymą.

Jis kantriai nusišypsojo.

– Pastaruoju metu tai vargu ar tikėjimo klausimas. Spiritizmas dabar veikia mokslas. Po karo, ypač pastarąjį dešimtmetį, būta tiesiog įstabių atradimų.

– Bet argi tai nėra nelegalu? – paklausiau nuolankiai. – Neabejoju kažkur skaitęs, kad grafas Heldorfas uždraudė profesionalių būrėjų veiklą Berlyne dar 1934-aisiais.

Ranas nė kiek nesutriko, mano pasirinkti žodžiai jo nesuglumino.

– Esate labai gerai informuotas, pone Šteiningeri. Ir jūs teisyte: policijos viršininkas išties buvo uždraudęs šią veiklą. Tačiau vėliau padėtis buvo ištaisyta, tad rasiniu požiūriu tinkami aiškiaregystės mokslų propaguotojai susivienijo Vokietijos darbo fronto sekcijose. Aiškiaregystės mokslams reputaciją sugadino negrynos tautos, žydai ir čigonai. Šiuo metu pats fiureris samdosi profesionalų astrologą. Kaip matote, nuo Nostradamo laikų pažengta toli į priekį.

Fogelmanas linktelėjo galvą ir tyliai sukikeno.

Tai štai kodėl Reinhardas Langė finansuoja Fogelmano reklamos kampaniją! – pamaniau. Kad gautų daugiau darbo savo ezoteriniam amatui. Sumanymas atrodė labai išradingas. Tavo pasamdytas detektyvas nesugeba rasti dingusio žmogaus, tada, tarpininkaujant Otui Ranui, patenki pas akivaizdžiai aukštesnę galią. Dėl šios paslaugos veikiausiai sumoki

kelis kartus daugiau už privilegiją sužinoti tai, kas jau aišku: kad mylimas žmogus miega su angelais.

Taip, pamaniau, išties išradingas spektaklis. Aš mielai įkišiu tuos žmones už grotų. Kartais galima atleisti žmogui, kuris seka pasakėles, bet ne tam, kuris pelnosi iš kitų sielvarto ir kančios. Tai tarsi ramentų pagalvėlių vagystė.

– Pėteri, – kreipėsi į mane Hildegarda, – nemanau, kad mes galim daug prarasti.

– Sutinku.

– Labai džiaugiuosi, kad taip manote, – atsakė Fogelmannas. – Visada dvejoji siūlydamas tokį dalyką, bet manau, kad šiuo atveju kitos išeities tiesiog nėra.

– Kiek tai kainuos?

– Mes kalbam apie Emelinos gyvybę, – pyktelėjo Hildegarda. – Kaip tu gali užsiminti apie pinigus?!

– Kaina labai priimtina, – patikino Ranas. – Neabejoju, kad būsite visiškai patenkinti. Bet apie tai pasikalbėkime vėliau. Svarbiausia, kad sutiksime žmogų, kuris galės jums padėti. Yra žmogus, labai didis ir talentingas, turintis milžiniškų psichinių galių. Jis galėtų jums padėti. Tas žmogus, paskutinis ilgos Vokietijos išminčių grandinės palikuonis, pasižymi protėvių aiškiaregystės atmintimi, mūsų laikais ji tiesiog unikali.

– Atrodo, jis nuostabus, – tyliai tarė Hildegarda.

– Tikrai taip, – patvirtino Fogelmannas.

– Tuomet aš susitarsiu, kad su juo pasimatytumėte, – pasakė Ranas. – Žinau, kad jis laisvas ateinantį ketvirtadienį. Ar vakare galėsite ateiti?

– Taip, galėsime.

Ranas išsitraukė bloknotę ir ėmė rašyti. Baigęs išplėšė lapuką ir padavė man.

– Čia adresas. Aštuntą valandą tiks? Nebent praneščiau jums kitą laiką iki tol.

Aš linktelėjau galvą.

– Puiku, – pritarė Ranas.

Fogelmannas atsistojo eiti, o Ranas tuo metu pasilenkęs kažko ieškojo portfelyje. Jis padavė Hildegardai žurnalą.

– Gal jis irgi jus sudomins.

Išlydėjau juos pro duris, o grįžęs pamačiau, kad ji įnikusi į žurnalą. Man nereikėjo pamatyti viršelio, kad žinočiau, jog tai Reinhardo Langės „Uranija“. Be to, man nereikėjo kalbėtis su Hildegarda norint sužinoti, kad ji įsitikinusi, jog Otas Ranas nėra sukčius.